

LUPTA

le combat

Director : Mihai Korne

Redactor : Antonia Constantinescu

COSTUL ABONAMENTULUI PE UN AN

In franci francezi

FRANTA FRF 250
EUROPA FRF 300

In alte valute tariful este majorat
pentru acoperirea cheltuielilor
bancare :
DM 100 - Fr. Elv. 90 - L. St. 35

Cu avionul :

AFRICA FRF 350 USA 60 sau echivalent
AMERICA DE NORD
ISRAEL
AMERICA DE SUD
ASIA FRF 400 USA 70 sau echivalent
AUSTRALIA

125, Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud - France

Téléphone : (33-1) 41 12 03 73 - Tétex 270125F

Commission Paritaire N° 65481 - C.C.P. : 11 341 71 A Paris

Téléfax : (33-1) 41 12 03 79

Numărul 285

22 aprilie 1997

DUPĂ 6 LUNI

În țară și diasporă au fost publicate în ultimele săptămâni scrisori critice, ba chiar polemice, adresate președintelui Constantinescu de persoane dintre care unele îl sprijiniseră, altele mai puțin. Argumentele pleacă în genere de la principii, exprimă nerăbdări sau nemulțumiri și se încheie adesea cu exemple personale, de grup sau de clan al căror temei nu-l vom discuta.

Formularea criticilor, în schimb, se înrudește adesea cu stilul fostului regim în care au fost formați autorii. Regăsim raționamente, vehemențe și intoleranțele acestuia chiar la cei care l-au combătut ani de îndelung.

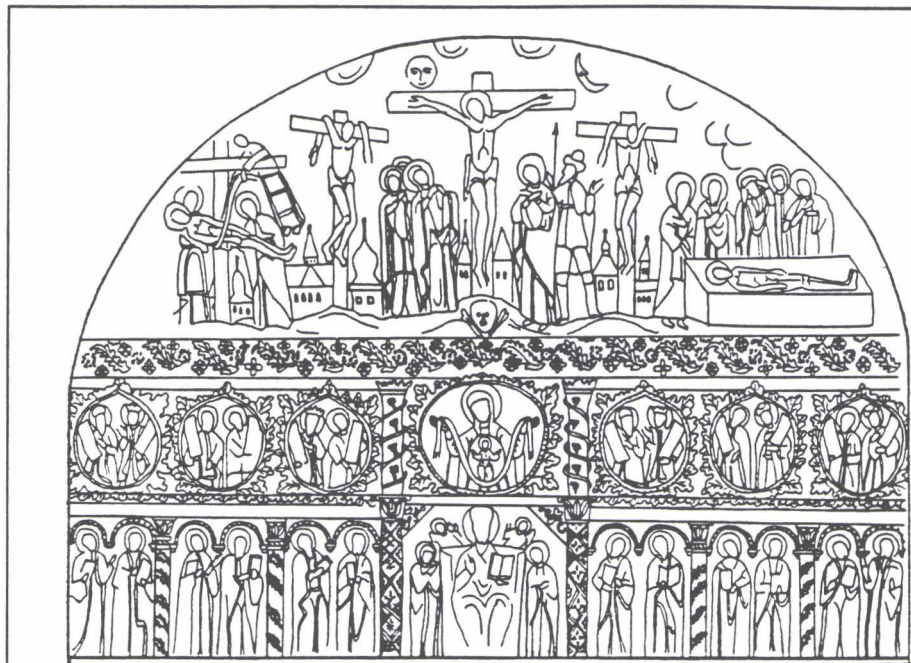
Vom încerca să ne plasăm într-un cadru diferit.

□

Președintele ales la 17 noiembrie 1996 și guvernul pe care l-a numit se pot prevala de rezultate obținute în condiții grele. În străinătate au schimbat în bine imaginea României și au ajuns la un acord cu FMI și cu Banca Mondială. În țară au inițiat lupta împotriva corupției în câteva domenii cheie: poliție, armată, finanțe și economie, au prezentat țării un program de guvernare și privatizare curajos și au întocmit un buget realist, care diferă simțitor de cele precedente din timpul regimului comunist sau de tranziție, chiar dacă în ochii noștri nu este suficient de riguros.

Criticii găsesc măsurile insuficiente, ba chiar greșite fără să dea neapărat soluții. În schimb, populația pare să le accepte fie ca necesare fie că preferă calea schimbărilor treptate. Astfel, sondajul din 18/25 martie, publicat în *Lupia* din 7 aprilie arată că 56% din populație are încredere în președinte, 59% ar vota din nou pentru partidele din actuala majoritate, dintre care 42% pentru CDR, iar 88% socotesc lupta împotriva corupției foarte importantă sau importantă pentru reușita reformei.

Ținând seama de valul de inflație care lovise populația în ianuarie și februarie, descumpănind chiar și pe cei mai optimiști, starea de spirit ce rezultă din sondajul de mai sus este surprinzător de favorabilă atât

Timplă a bisericii Budești-Susani, 1760 (Anca Pop-Bratu, Pictura murală maramureșeană)

președintelui cât și celor care poartă alături de el răspunderea schimbărilor

□

Regimul de tranziție a lăsat, pe de o parte, visteria goală, țara îndatorată peste măsura posibilităților de plată, industria în paragină, economia haotică și populația fără protecție socială. Pe de altă parte, a menținut în toate domeniile oamenii din vechile structuri, atât în posturi cheie, cât și în cele intermediare și subalterne. Cadrele, formate în vechea mentalitate, copleșesc toate instituțiile țării, începând cu justiția sau procuratura, esențiale în combaterea corupției, și sfârșind cu administrațiile centrale sau locale și cu fostele IAS-uri.

Mentalitatea etatistă se regăsește printre înseși cadrele de conducere ale partidelor de la guvern. Astfel se explică cererea necugetată a ministrului PNȚCD al Privatizării făcută la colocolviul cu investitorii străini, ca fondurile investite să nu poată fi retrase răstimp de un an după transferarea lor în România.

Amploarea eforturilor pe care noii guvernanți trebuie să le realizeze spre a înlătura piedicile existente este cu atât mai mare și nu are precedent în istoria țării.

□

Desigur, România a trecut printr-o schimbare poate chiar mai importantă, după 23 August 1944, însă raportul dintre forțe era mult diferit. Când guvernul Groza a fost impus țării de Stalin, la 6 martie 1945, trupele sovietice ocupaseră întreg teritoriul, armata română se afla în munții Tatra unde comandamentul sovietic o trimetea la asalturi repetate spre a o decima, iar divizia comunistă Tudor Vladimirescu constituia în țară nucleul elementelor de represiune. Acești factori au permis comuniștilor să ia puterea, șase luni după semănarea armistițiului în 12 septembrie 1944, la Moscova. Ulterior, strategia dictaturii comuniste aplicată și în celelalte țări din Centrul Europei a fost radicală: exterminarea sau neutralizarea opozițiilor, terorizarea populației și instalarea dictaturii centralizate în toate domeniile și la toate nivelele. Astfel s-au constituit piramidele locale și regionale, regrupate pe plan național și ulterior contopite în sistemul dirijat de Moscova prin KGB, pactul de la Varșovia și COMECON.

Democrația nu poate funcționa la fel și

Mihai KORNE

□ Cel mai greu examen care ne așteaptă, în situația în care prezența României în primul val de aderare la NATO se află sub semnul întrebării, este ziua de 28 aprilie când vor trebui expuse la Bruxelles argumentele românești. *Adevărul* deplînge într-un editorial că proba din capitala Belgiei nu reunește șefi de state și ca singurul abilitat, conform protocolului, s-o susțină este ministrul de Externe, asupra credibilității căruia, editorialistul se îndoiește. Adrian Severin n-a depășit abilitatea avocațească care i-a asigurat succesul la nivelul parlamentului european și nu e capabil de prestația pe care a avut-o președintele Constantinescu în februarie când "a impresionat prin franchețe, prin greutatea argumentelor, spiritul deschis și nu în ultimă instanță prin *charismă*".

□ "Ar fi minunat, continuă editorialistul cotidianului *Adevărul*, dacă discursul și pregătirea dlui Severin ar avea strălucirea discursului prezentat la Londra de Mihai I. Textul, rostit și asumat de fostul suveran al României, l-a avut ca autor pe politologul britanic Jonathan Eyal, întâmplător de origine română, una din cele mai luminate minți ale lumii politice occidentale". Periplul diplomatic al Regelui Mihai continuă în aprilie cu Olanda, Belgia și Norvegia, unde va conferența despre România și NATO la Institutele de relații internaționale din aceste țări.

□ Pe 12 aprilie a fost semnate documentele de aderare la Acordul Central European de Comerț Liber (CEFTA) din care fac deja parte Cehia, Polonia, Slovacia, Slovenia și Ungaria.

□ MAE a reușit să convingă conducerea țării că, în această perioadă de intensă activitate diplomatică, în absența ambasadurilor a căror numire pare blocată, să trimită în țările NATO mesageri "speciali" dintre parlamentari, indiferent de culoare politică. Printre aceștia se numără Mișu Negrițoiu și Ioan Mircea Pașcu (PDSR), Ion Rațiu, Nicolae Cajal și Radu Budeanu la Madrid.

□ Dacă nu avem ambasaduri, avem, în schimb, revoluționari cu duimul. Zeci de mii. Pentru o revoluție care mai degrabă a fost o lovitură de stat, e o performanță a absurdului. Problema este că a fi "revoluționar" cu certificat înseamnă drept la pământ, scutiri de taxe pe venituri ș.a. De altfel, majoritatea acestor "eroi" din decembrie '89 provin din rândurile foștilor milițieni, și numărul lor a fost în continuă creștere. Până la rezultatele pe care le vor da cercetările comisiei parlamentare asupra înmulțirii suspecte a numărului de "revoluționari", unul din cei mai apreciați miniștri ai guvernului, Ministrul de interne Gavril Dejeu, a decis ca, cel puțin în ministerul său, salariații să renunțe la aceste hîrtii sau să părăsească locul de muncă. De altfel, Emil Constantinescu a refuzat să semneze vreun brevet, așteptînd soluția de reducere drastică a numărului de profitori. În realitate, adevărații curajoși din decembrie 1989 au murit, unii s-au sinucis, alții își tirăsc infirmitățile prin spitale

sau, pur și simplu, cum e cazul lui Cristi Onofrei, cu 8 gloanțe în el și numeroase operații de recuperare, fiindcă nu s-a ocupat să-și cerifice eroismul, doarme sub cerul liber. Și pe când Cristi Onofrei are locuință pe stradă, generalul Stănculescu plătește 990 de lei chirie (mai puțin ca un timbru pe o carte poștală trimisă la Paris) pentru vila sa din fondul de protocol. Morala: una e să încasezi gloanțe, alta e să ordoni foc!

Culmea scandalului, pe lista Federală Națională a Revoluționarilor din România, tabloul nominal cu membri fondatori și de onoare (conform facsimilului publicat de *România liberă*), pe primele cinci locuri se află: Ion Iliescu, Constantin Ivanovici, Teodor Meleșcanu, C.V. Tudor și Adrian Păunescu! (s.n.). Oare mulțimea gata să-l strivească de grilajul ambasadei americane pe 22 decembrie 1989 îi reproșea lui Păunescu acțiunea sa împotriva dictaturii? Tabelul cu pricina era semnat de Constantin Ivanovici (locul 2 pe listă), pînă în 1996 deputat PDSR.

□ Pentru a reveni în actualitate. Ca să nu fie o povară pentru PSM, Adrian Păunescu și-a prezentat demisia după insuccesul în alegeri al formației condusă de Ilie Verdeț. Nu i-a fost primită, dimpotrivă, a fost confirmat în funcția de vice-președinte. Pe 9 aprilie, Adrian Păunescu și Vadim Tudor, liderul PRM au semnat un acord de colaborare pentru a consolida "o puternică alianță centru-stînga". Ion Iliescu s-a întilnit, la rîndul său, cu liderii PSM pentru a semna o platformă comună de colaborare privind o alternativă la guvernare! Între timp, Vadim Tudor, fără imunitate fiind, i-a scris și lui Gheorghe Funar, de curînd îndepărtat de la conducerea PUNR, pentru a-l invita să devină

secretar general al PRM. Funar a răspuns că nu-și părăsește formația, fiindcă fără el partidul s-ar scinda.

□ Ion Cristoiu se retrăsese în urmă cu cîteva săptămîni de la conducerea *Evenimentului Zilei* (unde era plătit cu 50 de milioane de lei pe lună), păgubind nația de editorialele sale de serpentină cu viraje vertiginose între dreapta și stînga și coliziuni scornite. Supărarea i-a trecut mai repede decît se spera și s-a întors la presă, dar nu la condei, ci la imagine, "onorînd" postul Tele 7 abc cu "analizele" sale. Tocmai cînd a fost arestat la München unul din acționarii postului, Marcel Avram.

□ Impresar german de origine română, Marcel Avram a fost organizatorul, printre altele, al concertului lui Michael Jackson în România, în 1992, făcînd din cîntărețul de muzică pop un agent electoral al lui Ion Iliescu și plecînd peste

graniță cu banii pe spectacol. Ca recompensă pentru contribuția sa la "imaginea României în lume", Avram a fost numit de Adrian Năstase (decret semnat de Ion Iliescu) "ambasador cu însărcinări speciale". Deși funar era "onorifică", Avram afirma că reprezintă "oficial România", în timp ce se afla în atenția poliției bavareze pentru evaziune fiscală...

□ Multimiliardarul George Păunescu a cumpărat acțiuni la Bankoop, făcînd un credit de 10 milioane la o altă bancă. Tot cu credite a cumpărat și hotelurile bucureștene Lido și Intercontinental, Rex de la Mamaia, credite ce au fost ulterior garantate cu aceste clădiri. Omul de afaceri a fost audiat de Procuratura Generală și i s-a făcut percheziție la domiciliu.

□ Flota română de pescuit oceanic va fi lichidată prin faliment. S-a ajuns aici prin abuzuri, învîrteli, incompetență, credite și asocieri falimentare, "casarea" dubioasă a unor nave. Disparația sau tănuirea unor documente și mai ales faptul că cercetarea se face și pe teritoriul altor state, sub acoperirea unor societăți mixte, întîrzie finalizarea cercetărilor.

□ Incoruptibilul general Florică, fostul șef al Gărzii Financiare, a fost cooptat în comitetul de control al guvernului. Abia numit, el a fost destituit fiindcă, după raportul incendiar din 1995, generalul s-a cumințit și s-a apucat ca tot omul de afaceri. S-a aflat că dînsul este în proces cu vama pentru import de țigări la prețuri și în condiții dubioase, ocolind taxele vamale...

□ Pe 27 martie, Parchetul general de pe lîngă Curtea Supremă de Justiție a dispus trimiterea în judecată a lui Miron Cozma în stare de arest. Rechizitoriul procurorului Alexandru

Cinteză cuprinde, în cele 100 de pagini, doar faptele din septembrie 1991 : devastarea magazinelor particulare din Vulcani, uciderea țăranelor Ene Ionel din Moțaței-Dolj, asocierea mafiotă a liderilor sindicali cu foști directori ai Regiei Autonome a Huilei punând mâna pe majoritatea unităților prestări servicii din zonă, violarea unei femei, stîlcirea în bătaie a unui ceferist, distrugerea de bunuri, dezarmarea unui ofițer, etc.

Și mineriada din 1990 cu tîlhăriile, incendiile, omorurile, schilodirile, devastările ei? Cele două mineriade nu pot fi cercetate separat. Numai că, deocamdată, dosarele vandalismelor din iunie 1990, trimise de Parchetul general la poliție, au fost "uite" sau au răătăcit.

□ Pe 2 aprilie, în cadrul unei conferințe de presă Valerian Stan, șeful Corpului de control al guvernului, a deschis subiectul tabu : locuințele de protocol, în condițiile în care cererile de locuință ale cetățenilor de rînd depășesc jumătate de milion în București. Vilele de protocol au fost închiriate pe nimic unor pensionari ai fostei nomenclaturi (Ilie Ceaușescu, Silviu Brucan) sau unor miliardari sau protejați ai fostei puteri (V.A. Stănculescu, Ion Țiriac, Bujor Sion). Mai există și un tabel cu locuințe acordate abuziv unor persoane aflate actualmente în structurile puterii, al căror nume va fi dat publicității dacă în cel mai scurt timp nu-și vor reglementa ei înșiși situația locativă, a precizat Valerian Stan.

Petre Roman, socotind că numele încă trecute sub tăcere aparțin unor persoane din grupul său partid, a sărit ca ars, stigmatizînd dezvăluirea lui Valerian Stan - unul din ofițerii care au făcut parte, în 1990 din CADA și fost președinte al Alianței Civice - ca pe un adevărat "atentat la imagine din partea aliaților CDR", punîndu-l la punct pe Valerian Stan și indicîndu-i că nu felul în care "s-au achitat sau nu de sarcini miniștrii din guvernele Roman-Stolojan" e treaba dînsului, ci "controlarea activității actualului guvern". Și ca Partidul Democrat sa nu-și vadă liniștit de treburile țării, *Adevărul* dezvăluia un alt caz de abuz, procedul lui Radu Berceanu, coleg de partid cu Petre Roman, care și-a repartizat (cu semnătură personală) locuința!

"Atentatul la imagine" a avut ca efect o mini-furtună printre aliații la guvernare, Petre Roman amenințînd cu retragerea din coaliție. Uitase că, electoral, la începutul lui august 1996, alianța USD (PD + PSDR) lansase *Manifestul anticorupție* și că, de atunci, nimeni n-a mai amintit nici măcar de finalizarea raportului comisiei parlamentare "Apartamentul" ... Confruntarea s-a aplanat, dar dacă noua majoritate nu e în stare să se descotorosească de practica internă a șantajului și a timorării și nu va avea curajul să identifice și să asume corupția și abuzul oriunde se află ele, în sfera puterii sau dincolo de ea, riscul este ca, fragila pace socială, bazata tocmai pe promisiunea de moralitate, să se destrame.

□ Apropo de case. Petre Roman s-a întîlnit cu Asociația Evreilor originari din România promișînd că va fi reparată "nedreptatea ivită în

Le Fond Européen pour la Liberté d'Expression, institut independent condus de Jacques Mallet, creat în 1987 și susținut financiar de Uniunea europeană, publică anual un raport privind "starea avansării procesului democratic" în statele ex-comuniste (incluzînd dintre țările ex-sovietice, Republica Moldova și Republicile Baltice). La începutul lunii mai va fi dat publicității ultimul raport (70 pagini), care acoperă anul 1996 și începutul lui 1997, sprijinindu-se pe contribuția corespondenților locali și a unor experți europeni, printre care istoricul François Fejtő și Jacques Rupnik. Criteriile de analiză, care au fost stabilite ca apreciere a stadiului democratic în 1993 la Copenhaga, sunt situația politică, cea a mass-mediei, viața asociativă, drepturile minorităților, starea democrației locale și raporturile dintre Biserică și Stat.

Ultimul raport constată, din capul locului, că țările angajate cel mai devreme și mai ferm pe calea reformei se află azi într-o mai bună situație economică, dar și socială și politică. În funcție de criteriile citate mai sus, Ungaria, Polonia, Republica Cehă, Slovenia și țările Baltice ocupă primul loc. La polul opus, "țările cel mai puțin democratice" : Albania, Bosnia-Herțegovina, Moldova, Iugoslavia, caracterizate prin regimuri autoritare care controlează totalitatea pîrghiilor de comandă: administrație, întreprinderi, medii, justiție. În rezumatul raportului citim : "**Moștenirea comunismului este resimțită mai ales în Moldova și Iugoslavia, unde influența acestuia este încă foarte actuală.**" Despre Moldova se precizează că, "după o tranziție pluralistă", începînd din februarie 1994 foștii responsabili comunisti au revenit la putere, ei înșiși înlocuiri, în decembrie 1996, de cei mai conservatori dintre ei, cu ocazia alegerii unui președinte prorus. Foarte scăzutul nivel de trai al populației nu permite dezvoltarea unei libertăți de expresie, iar opoziția nu are, practic, nici un drept. Legea din octombrie 1996 obligă partidele, pentru a deveni oficiale, să aibă cel puțin 3000 de membri. Puterea

urma confiscărilor ilegale și abuzive ale proprietăților cetățenilor români stabiliți în Israel". Ulterior s-a precizat că e vorba de bunurile comunitare, problemă mai vastă și care cuprinde și alte comunități etnice și religioase.

□ Pe 17 aprilie a fost adoptat în parlament, cu o largă majoritate, proiectul de buget pentru 1997. El prevede un deficit bugetar de 4,5% din produsul interior brut (PIB), o recesiune a economiei de 3%, o inflație de 90% și o creștere a șomajului de la 6% la 8%. S-a reușit o majorare la 3,2% din PIB pentru Sănătate, ceea ce este un minimum pentru o țară bîntuită de TBC (prima în Europa!), febră tifoidă și rîie... Bugetul Învățămîntului este de 4% din PIB iar al armatei de 2,8%.

□ BNR a afirmat că acordul României cu FMI va fi semnat pe 22 aprilie. Precizarea făcută

controlează audiovizualul și 70% din presa scrisă, ziaristii fiind obligați la autocenzură pentru a evita condamnarea pentru "defăimarea statului și poporului". Cele 700 asociații existente n-au nici o influență în dezbaterile publice decît dacă sunt susținute de organizații internaționale. În fine, democrația locală este sufocată prin numirea (nu alegerea!) directă a 90 de primari în principalele comune ale țării.

Între acești doi poli se află țările "cu democrație limitată" : Bulgaria, Croația, Macedonia, România și Slovacia. Este limpede că România, "care n-a cunoscut alternanța politică timp de 7 ani", se află în această categorie datorită fostului regim Iliescu. De aceea, "sarcina noii coaliții, condusă de creștini-democrați va fi dificilă fiindcă în ultimii ani nivelul de trai a scăzut mult." Raportul constată că pînă în noiembrie 1996 mediile erau controlate de putere prin legislația care pedepsea "ofensa adusă autorităților", că asociațiile funcționează încă după o lege din 1924 și au dificultăți birocratice și materiale. Dacă problema spinoasă a minorității maghiare a fost aplanată cu tratatul semnat și prezența miniștrilor de origine maghiară din guvern, democrația locală care s-a ameliorat, după victoria fostei opoziții în iunie 1996, rămîne încă tributară finanțelor statului. În ce privește confesiunile religioase, ele primesc o finanțare bugetară, dar sunt încă în așteptarea unei legi prin care să li se restituie bunurile.

Acest raport, care va fi publicat la începutul lui mai 1997, într-un moment în care Uniunea Europeană se află în fața unui proces de restructurare pentru a cuprinde și alte state europene, va anima dezbaterile. În ce ne privește nu putem decît constata, încă odată, costul dramatic al celor 7 ani de regim Iliescu, care ne-a plasat într-o poziție a cărei precaritate obligă actuala putere la eforturi, pe ultima sută de metri, economice și legislative, la sacrificii și suprasolicitări pe care le-am fi putut evita.

de BNR vine să spulbere zvonurile cu privire la o atitudine negativă a FMI față de propășirea reformei în țara noastră.

□ Majoritatea a decis să schimbe conducerea băncilor de stat și pe cele ale regiilor autonome. De altfel, conform acordului cu FMI, băncile și regiile vor fi privatizate.

□ Ploile și ninsorea n-au ținut cu primarul Lis și ofensiva de curățenie a Bucureștiului a fost surprinsă de ploi și ninsori care au semănat orașul cu noroaie. Dar nu numai meteorologia s-a opus, ci mai ales indiferența concetățenilor față de ce nu le aparține direct, atîția ani cultivată de comunism : după trecerea măturătorilor, trecătorii, bețivii de pe lîngă "buticuri" au reumplut străzile cu gunoaie. Așa că luna curățeniei va dura tot anul. Sau cu anii..

☛ Când au apărut dobânzile tentante pentru depunerile în lei și valută, opoziția a strigat "utopie"! După mai multe săptămâni se constată că leul se menține bine, dolarul a scăzut. Deci, cum scria analistul *României libere* pe 20/III, măsurile au fost realiste și pozitive. Guvernatorul BNR, Mugur Isărescu, speră ca pînă la toamnă să fie mai avantajos pentru particulari a păstra lei decît valută. Tot el (*România liberă*, 24/III) a promis că BNR va descuraja tendința agenților economici care preferă operațiile și împrumuturile în dolari. Ponderea actuală a creditelor în USD e de 37%.

☛ Se spune că sătulul nu crede flămîndului, deși mecenii sunt toți bogați. S-ar putea presupune că la Palatul Cotroceni nu se cunoaște cuvîntul austeritate. Consilierul prezidențial Zoe Petre, într-un foarte instructiv interviu acordat *Tineramei* (25/III) ne dezvăluie contrariul. Se merge atît de departe cu economiile încît se refuză foarte multe invitații externe din acest motiv.

☛ De la 1/IV pensia medie este de 299.000 lei (*România liberă* 31/III)

☛ Presupun că în fiecare dimineață se află pe biroul dlui V. Ciorbea o listă cu 101 priorități. N-aș vrea să fiu în pielea lui la ceasul alegerii, dar presupun că începe cu acțiunile care pot aduce mai mulți bani în visterie. *România liberă* din 3/IV susținea că "bani sunt, dar o legislație veastă împiedică intrarea lor în buzunarul statului". De pildă, Codul Penal prevede simple amenzi pentru multe ticăloșii, fără confiscarea averii necurat chivernisită. Sau cazul caselor de protocol a căror vânzare către ocupanții deseori intrați abuziv continuă a fi permisă. Închirierea lor către firme străine ar putea aduce zeci de miliarde de lei.

☛ Credite agricole de aproape 500 miliarde lei sunt acordate de 7 bănci. Intrînd în joc concurența, fiecare și-a stabilit reguli proprii (*România liberă*, 4/IV). Vreau să cred că printre ele nu va intra și corupția. Ar fi niște credite foarte riscante.

☛ Legea 115/96 obligă demnitarii și magistrații să-și declare averea. Deși legea e încă din era Iliescu, *România liberă* din 21/III cita 137 de foste persoane cu răspundere care au uitat cuvenita declarație. Cîte surprize vor fi fiind în spatele inocentei uitări.

☛ Exemplu de modestie de la primul magistrat al țării. Într-o întîlnire cu liderii sindicatelor din cercetare-proiectare, Emil Constantinescu le-a promis sprijin asigurîndu-i că "toată viața am fost cercetător, temporar sunt președinte". (*România liberă* 1/IV)

☛ Constantin Manolache a stabilit un nou record mondial de viteză pe avioane de sport Zlim : 220,87 km/oră între Chișinău și București. Tînărul recordmen are 73 de ani, zboară din 1944 colecționînd numeroase recorduri și titluri. Are în proiect alte trăsnași (*România liberă*, 29/III).

☛ Fiecare cu recordul lui. Unele zac neomologate. Un reporter al *României libere* relatea pe 31/III o pagină de tristă istorie din satul Valea Largă, jud. Mureș. O biserică a fost demolată. Nu era prima, doar că nu s-a petrecut în timpul lui Ceaușescu, ci în anul de grație 1993. Deci sub

aceeași nefericită păstorire a Prea Fericitului Teotist. Căci autorul recordului a fost preotul ortodox Dumitru Țabra, iar "obiectul" era o biserică datînd din 1830, care era cerută de greco-catolici, căci a lor fusese pînă la confiscarea ei de comuniști. După ce a ținut-o un timp sub lacăt, nefolosită și neîngrijită, pradă jafurilor, Țabra, preotul, a avut ideea năstrușnică "mai bine sa moară capra lor". Respectuos cu ierarhia, cucemicul s-a adresat superiorilor și Episcopia de Alba Iulia a aprobat devenind complicele distrugerii unei biserici vechi de 163 de ani. După isprăvirea "operei", Țabra a vîndut materialele și banii, se pare, i-a plasat la Caritas. 1800 creștini așteaptă o biserică. (*România liberă* 31/III)

☛ Nu cred ca, auzind de această mișelie, acad.

Răzvan Teodorescu ar fi fost capabil să roșească. Eruditul moralist e convins că Biserica Ortodoxă Română e cel mai bun avocat pentru intrarea țării în Uniunea europeană. (*Tinerama*, 11/III). Mă întreb doar dacă istoricul va face o comunicare la Academia despre pulsațiile demolatoare ale satanelor în sutană.

☛ Citez (nu pentru eminentul academician), din vol. IV de amintiri din pușcărie al lui Ion Ioanid, "Inchisoarea noastră cea de toate zilele", p. 368 : "... cei mai înzestrați cu harul de a se dăruia ajutorării aproapelui i-am întîlnit în rîndurile preoților greco-catolici..."

☛ Statistica lunii februarie arată în evoluții negative șomajul, balanța comerțului exterior, prețurile, inflația, cifra de afaceri. Evoluții pozitive : producția, stocurile de produse finite, productivitatea (*România liberă*, 29/III). Cele bune + ploile de primăvară să sperăm că vor da o recoltă de vești însoțite la vară.

☛ Amabsadorul Japoniei a anunțat că țara sa a acordat un credit de 21 miliarde de yeni pentru proiectul "Terminal Port Constanța Sud" și "îmbunătățirea căilor rutiere" (*România liberă*, 1/IV)

☛ Președintele Agenției Române de Dezvoltare se plînge că 97% din investițiile străine sunt modeste (*Tinerama*, 8/IV). Da, dar picăturile fac marea. Tot el recunoaște că România are 45.000 investitori străini, mai mult decît Ungaria și Polonia la un loc. Și dacă vreți să aduceți mai mulți investitori străini, domnule Adrian Dimitriu, cereți-i domnului Mircea Ciumara să renunțe la strîmbele taxe vamale pe mașini agricole de ocazie necesare agriculturii românești. Dacă agricultura e o prioritate a guvernului.

☛ Când vă întreb unde locuiesc minerii, veți răspunde, de pildă, pe Valea Jiului. Ați pierdut. Primarul sectorului 5 a descoperit un zăcămint localiv pe teritoriul administrat de dînsul. La cîteva zile după marea mineriadă, odată cu felicitările, Zîmbitorul le-a acordat năvălitorilor și "o casă de oaspeți" în București. Că tot prinseseră ortacii drag de plimbări prin Capitală. Evident, minerii adevărați au rămas să coboare în subteran și la casa de oaspeți delegați au fost liderii. Care au devenit chiriași (unul a căpătat chiar două apartamente), apoi și-au cumpărat locuințele și iute le-au vîndut. Cîțiva au rămas. (*România liberă*, 21/III);

☛ Pentru cei care se mirau de fierbințeala

asubirii lui Mircea Cozma față de Ion-Ilici : ancheta asupra ortocului-huligan a descoperit că doar în 1996 Regia Autonomă a Huilei a plătit 1,1 miliarde de lei pentru întreținerea unor autoturisme (biete Renault-uri 21 și Laguna, Cielo și Espero) puse la dispoziția Sindicatului (*Tinerama*, 1/IV). Ca pe vremuri. Doar că atunci erau Dăcii, măi, frate.

☛ Atenție, de pericol. "Vatra Românească", într-un comunicat dat presei locale, se teme că Gheorghe Funar ar putea pierde și postul de primar (*România liberă*, 25/III) Și uite așa crește șomajul.

☛ O glumă de 1 aprilie a naturii : Brașovul îngropat în nămeți. La Poiană, zăpada a atîns 1,50 m.

☛ Sufocate ani de zile, telefoanele se dezvoltă. La București, în 1997, alți 36000 de fericiți abonați se vor adăuga celor 700.000 existenți. Iar la Sangov s-a pus în funcție o centrala de 1200 linii cu transmisie herțiană (*România liberă*, 4/IV).

☛ Cu ocazia recente vizite, Regele Mihai a cunoscut-o (fără program) la Curtea de Argeș pe Elisabeta Rizea, adusă cu un cărucior. Curajoasa bătrînă a căruia familie a luptat în munți și pentru care a cunoscut închisorile și tortura, și-a mărturisit fericirea și a spus că de acum poate să moară. Întors la Versoix, cel pe al căruia pașaport scrie Mihai I de România, i-a scris, începînd cu "Draga Elisabeta" subliniind că ziua de la Curtea de Argeș a fost cea mai emoționantă și că o ruga să nu moară (*România liberă*, 3/IV). Gest regal.

☛ Un experiment spațial sovietic ratat a adus, în decembrie '84, în Marea Neagră, o rachetă BOR echipată cu motoare nucleare. Accidentul a contaminat întregul litoral de la Odesa la Varna. Naveta BOR n-a mai fost găsită pînă azi, doar secretul militar bine păzit, scrie un ziar ucrainean, reprodus de *România liberă* din 26/III. Cîșou din vecini.

☛ Doi cetățeni turci, păstrînd ceva obiceiuri din străbuni, au fost prinși la Vama Giurgiu cînd încercau să scoată din țară niște obiecte de patrimoniu (*România liberă*, 8/IV).

☛ Întreprinzători sunt și românii. De cîte ori se găsește o falie în lege, de ce să nu pomim pe cele rele. După declarațiile Poliției Deltei, Legea 12/90 acordă pescarilor dreptul să ia acasă "o cantitate de pește" neprecizată. La "Piscicola Jurilovca", de exemplu, sunt 2000 de salariați. Dacă fiecare duce nevestei 5 kg de pește, asta face 10 tone pe zi. Și uite așa, pește plecat cu 5.000 lei din Delta ajunge să coste 100.000 lei la orice restaurant. Unii îl aduc în cufărul mașinii la București și-l desfac operativ, alături, cu doar 30.000 lei. Un transport = 10 milioane lei cîștig (*Tinerama*, 8/IV).

☛ Din fericire, ne relatează aceeași revistă, un exemplu pozitiv. Un director tînăr de magazinul Unirea a decis să ofere vizitatorilor o cafea, un cocktail, o muzică bună, o expoziție de pictura organizată în cooperare cu Uniunea Artiștilor Plastici. Jos pălăria.

☛ Virgil Măgureanu, directorul SRI, a declarat în fața comisiei pentru Apărare și Ordine Publică a Senatului : "Evațiunea fiscală lipsește bugetul statului de o creștere de 70%. Economia subterană sugerează bugetul cu 38% din PIB" (*România*

liberă, 27/III)

➤ Președintele Emil Constantinescu la Crans Montana : "Jaful mafiilor bancare, petroliere, ale alcoolului și tutunului a fost stopat". (România liberă, 24/III). Simplu. Dar ce pagube uriașe ascund vorbele.

➤ După '89, meseria de revoluționar a devenit foarte rentabilă. 191 dintre ei au primit câte 3 ha pe malul lacului Snagov. Unul dintre eroi, Ion Dichiseanu, are și un lot pe malul Mării Negre (România liberă, 22/III). Bună mamă republica.

➤ C.V. Tudor a fost purtătorul de cuvânt oficios al Securității prin publicația "Săptămîna". După 21 decembrie 89, ca precauțiune, a stat ascuns într-un beci două săptămîni. Cînd a aflat tot comuniștii sunt la putere, a ieșit la lumină și direct la Comisia de certificate de revoluționari s-a dus (România liberă, 5/IV). Pragmatic bardul care cînta "sufletul nobil și vibrant" al Tovarășei.

➤ Tot Virgil Măgureanu, într-un interviu acordat Tineramei (1/IV) : "... avem cunoștințe și dovezi despre proliferarea unor arme nucleare ... despre contrabande de arme..."

➤ Dintre toți candidații la Uniunea Europeană, românii sunt cei mai optimiști pentru aderare : 80% (România liberă, 27/III)

➤ Alexandru Beldiman, președintele Uniunii Arhitecților, se declară împotriva proiectului amplasării unui turn de 135 m lângă Lido ("22" din 25/III). Trebuie să ai o minte tulbure spre a imagina astfel de trăsnași într-un oraș unde pericolul seismic major e permanent.

➤ 50 de români prinși în turism ilegal au fost expulzați din Polonia (România liberă, 25/III). Alții, care scapă prin ochiurile plasei, trec apoi în Germania unde se urcă în tren și călătoresc fără bilet pînă la Paris profitînd de lipsa controlului la Strasbourg. Eventualilor controlori feroviari ei le declară adresa bisericii române din rue Ribera unde sosesec teancuri de procese verbale. Doar că și poliția franceză îi așteaptă acum în stradă pentru control, cum a fost pe 20/IV.

➤ Corpul de Control al Guvernului a făcut publice primele rezultate ale anchetei asupra locuințelor foștilor demnitari (România liberă, 3/IV și Tinerama, 8/IV). Vă mai amintiți de Tamara Dobrin, Tovarășa Tamara, trimisă de Partid să salte cultura țării? A muncit tovarășa și azi își scrie memoriile într-o casuță cu garaj de pe strada Aviator Iliescu. Plătește și chirie : 1156 lei. Pe lună. Dacă acolo ar intra o firmă străină sau ambasadă, statul ar putea încasa 2500 USD, adică peste 17 milioane de lei. Victor Atanase Stănculescu, după ce a contribuit la lichidarea ceașștilor înainte ca ei să vorbească, a fost puțin ministru al Apărării și pe urmă, lăsat la vatră, s-a făcut miliardar. S-a ales cu o vilă în cartierul nobil și plătește 990 lei chirie. Tot pe lună. Doar că vila e proprietatea familiei Crainic, de la care a fost rechiziționată abuziv. Și tot așa o listă lungă de năpăstuiți rămași din erele Ceaușescu-Iliescu.

➤ După liberalizarea prețului pîinii, efectul concurențial l-a redus de la 1200 - 1300 lei la fabricile de stat, la 1000 lei la particulari. (România liberă, 8/IV)

Șerban DEMETRIU

mai cu seamă nu trebuie să se lase tentată de metode similare. Nu trebuie și nu putem să folosim armele adversarilor. Ar fi o crimă pentru cei care luptă pentru democrație și o greșeală ce ne-ar distruge însuși țelul.

Spre pildă, nu trebuie și nu putem să recurgem la epurări similare cu cele efectuate de comuniști pentru îngenuncherea magistraturii, începînd din vremea lui Pătrășcanu, nu fiindcă nu există cadre suficiente pentru a-i înlocui pe cei care au servit vechiul regim, dar mai cu seamă fiindcă esența unei democrații este să ofere fiecăruia, inclusiv adversarilor săi, cadrul pentru a-și putea împlini viața, cu condiția sa respecte legile și drepturile celorlalți.

Magistratura și procuratura au fost printre corpurile cele mai înjosite și în perioada comunistă și în cea de tranziție, ceea ce, legat de salariile derizorii, explică demoralizarea și duplicitatea multora. Ambele instituții au nevoie de cadre proaspete și de o restructurare, nu însă de răsturnări pripite ce pot face mai mult rău decît bine.

Ca multe alte instituții, finanțele, sănătatea, învățămîntul etc, magistratura și justiția sunt elementele constitutive ale oricărei organizații sociale ce nu pot fi înlăturate, dar trebuie reformate. În democrație, restructurările cer timp și credem preferabil să se facă liniștit și temeinic decît pripit și spectaculos.

Sunt însă instituții care nu-și au locul în democrație. Considerăm că desființarea SRI-ului și crearea unei poliții mult mai performante decît cea actuală rămîne o prioritate. Există și în alte domenii mecanisme parazitare, care paralizază activitatea țării, ca fondurile proprietății private și de stat sau multe din organismele de control ale diferitelor ministere. Într-o economie liberală acestea nu-și au locul și trebuie desființate.

Asemenea măsuri nu se pot lua în șase luni dar nici nu pot fi amîinate pînă la viitoarele alegeri, cum nu credem că poate fi amînată schimbarea legii electorale spre a înlocui sistemul proporțional cu cel majoritar.

□

Meritul actualei guvernări constă în faptul că, în ciuda piedicilor și a puținelor mijloace de care dispune, s-a înhîmat pe plan intern la soluționarea problemelor de fond : privatizarea și combaterea corupției. Problema cea mai grea se situează însă pe plan extern, admiterea României în NATO. Din nefericire, Statele Unite și mulți dintre ceilalți membri ai Alianței Atlantice au hotărît încă din 1996 ca prima extindere să fie limitată la Cehia, Polonia și Ungaria.

Cele două articole pe care le publicăm în paginile I și II, arată cît de puține șanse ne rămîn ca să schimbăm această hotărîre. Răspunderea eșecului nu revine numai unei diplomații care, încă din ultimii ani ai comunismului, acumulasese eșecurile, ci mai cu seamă nefericitelor evenimente și comportări românești din și după decembrie

1989. Procesul și asasinarea ceașștilor, dezgroparea cadavrelor de la Timișoara, starea orfelinatelor românești și mineriadele au lăsat amintiri greu de șters din memoria telespectatorilor occidentali.

Mulți dintre noi atribuim vina unor personaje ca Voican, Stănculescu, Măgureanu, Iliescu, Roman sau Cozma. Fără îndoială, răspunderea le aparține, dar opinia publică internațională nu se preocupă de acești indivizi, ci confundă faptele pe care le-au săvîrșit cu reacțiile poporului român. Și le resping!

Desigur, extinderea NATO se face în primul rînd pe criterii militare, politice și economice. Oamenii politici occidentali nu pot, însă, nesocoti opinia publică din statele în care sunt aleși. Aceasta ne rămîne încă nefavorabilă, în ciuda faptului că alegerile din noiembrie 1996 și măsurile din februarie 1997 au schimbat optica oamenilor politici.

Credem că cele șase luni au fost prea scurte ca România să poată intra de data aceasta în NATO. Nu este sigur că va avea loc o a doua extindere. Efortul va trebui însă continuat pentru integrarea țării în Uniunea europeană din care fac parte și țări, ca Austria și Suedia, ce nu fac parte din NATO.

Mihai KORNE

PROFESIONIȘTII CUI ?...

Ambasada României de la Paris a dovedit recent așa zisul "profesionalism" de care se prevalează Ministerul de Externe trimițînd o seamă de invitații fără dată și oră la o ceremonie în care urmează să se remită titlul de membru de onoare al Academiei Române unui profesor francez ale cărui vechi și strînse legături cu autoritățile de la București se menținuseră și în vremea lui Ceaușescu.

Nu înțelegem de ce invitația n-a fost imprimată cu dată și oră din plecare deoarece tot nu poate servi în alte ocazii.

Nepriceperea sau neglijență ?...

Problema ambasadelor rămîne spinoasă. Profesionalismul actualelor cadre aparține unui alt domeniu decît cel al diplomației. Diaspora respinge pe foștii securiști, dar nici nu poate umple golurile. Puține persoane din diasporă nu ar fi contestate indiferent de meritele lor. Pe de altă parte, numirea unui ambasador din diasporă ar fi rău văzută de opinia publică din țară și nu ar avea nici ponderea necesară pe lîngă autoritățile statului în care se află.

Nici în țară nu sunt mulți candidați în măsură să stabilească legăturile politice dar mai cu seamă economice de care România are nevoie în străinătate. Tranziția este mai lungă de cît ne așteptam, dar este mai important să se aleagă din țară omul potrivit decît să fie numit în pripă unul nepotrivit.

M.K.

Publicăm mai jos fragmente dintr-o scrisoare adresată Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, publicată în revista *Dilema* (28 martie-3 aprilie), socotind că moderația tonului și profunzimea neliniștilor exprimate, alături de recente mărturisiri ale Mitropolitului Nicolae și a unor îngrijorate analize ale unor intelectuali români (v. revista "Vatra" de la Tg. Mureș sau volumul recent apărut "Momentul adevărului" - ed. Dacia, Cluj) sunt semne ale unei atît de așteptate limpeziri. Departe de a "sminti", ele ne pot însoți cu rodnicie în marea nădejde a sărbătorilor de Paște.

Încercarea mea de a Vă adresa o scrisoare deschisă va părea multora ca indecentă. Să faci publice gândurile menite Patriarhului României înainte ca Prea Fericirea Sa să cunoască și să decidă asupra conținutului acestora, pare un act de iresponsabilitate. Am ales totuși această modalitate, pentru că dintr-o falsă pudoare și dintr-o falsă teamă "de a nu sminti", conservăm, în noi înșine și în felul nostru de a fi, ceea ce combatem - uneori cu vehemență - la alții. Sfințenia nu poate decurge decît din adevăr, iar adevărul se apără prin el însuși; atîta vreme cît suntem întemeiați în El, ce contează dacă lumea întreagă este împotriva noastră?!

Criza multiplă pe care o parcurgem este în primul și ultimul rînd de ordin moral. Noi, generațiile născute în "lagărul socialist", n-am gustat niciodată - asemenea celor precedente - respectul civilizat al opțiunilor democratice! Am fost hrăniți cu tot felul de "înlocuitori" pentru ca la rîndul nostru să devenim "oameni noi" sau mai bine zis înlocuitori de oameni. Așa ne-am trezit enunțînd minciuni în numele adevărului, vorbind cu ură despre iubire, înghesuiri și mărunți la suflet, toleranți cu propria noastră înjosire și inuoleranți cu cei ce încercau să evadeze din promiscuitatea generală! Din nefericire procesul de însănoșire nu-și va găsi medicația potrivită atîta timp cît se amîină "analizele" de strictă necesitate în stabilirea "diagnosticului".

Prea Fericirea Voastră a împlinit respectabila vîrstă de 82 de ani, iar înțelepciunea acumulată în decursul îndelungatei experiențe de viață poate fi benefic hotărîtoare pentru viitorul Bisericii Ortodoxe Române. Cinzeci de ani de regim comunist au cufundat în ceața confuziei, a pseudo-valorilor și a deruzei întreaga societate românească. Viața spirituală a înregistrat un declin incalculabil, iar efortul nostru, al preoților, de a îmbunătăți starea morală a națiunii întîmpină nenumărate obstacole. Cel mai îngrijorător dintre ele este în noi înșine, în modul nostru de a ne implica sau nu în viața socială. Am fost educați în duhul supunerii necondiționate, uitîndu-se mereu că, unei asemenea supunerii, e obligatoriu să-i premeargă o încredere necondiționată. Sf. Biserică nu este un muzeu în care oamenii admiră și se prosternă în fața valorilor Trecutului, ci păstrătoarea celor mai profunde Taine ale Vieții și Morții, locul sacru în care omul poate să se regăsească pe sine, rugîndu-L pe Dumnezeu. Nu suntem simpli păzitori ai Sf. Scripturi și ai Sf. Tradiții, ci primii chemați a le înțelege sensurile și a urma pilda de jertfă a Mîntuitorului.

Înainte de fierbinte Decembrie 1989, eram toleranți, pentru că, prin compromisurile făcute, jucam rolul de victimă preferată. Regimul comunist a "simpatizat" cu Biserica Ortodoxă Română pentru că ea era o dovadă în plus a legăturii noastre cu Răsăritul, demonstra Occidentului existența "libertății religioase", furniza mediul și materialul unei politici pur naționaliste etc. etc. După decembrie '89, faptul că nu ne-am recunoscut propriile greșeli, faptul că am considerat o bună soluție purificarea prin uitare, faptul că ne-am dovedit incapabili să întreținem un dialog deschis cu elitele intelectuale, faptul că ne-am speriat de invazia sectelor de parcă Dumnezeu ar fi dorit în Biserica Sa "dragostea cu silă", faptul că ne-am implicat politic în mod inoportun și ne-am comportat asemenea oportuniștilor în situațiile favorabile - toate acestea au întreținut și densificat negura suspiciunii și a confuziei în sînul poporului nostru.

Prea Fericite Stăpîne a existat un timp în care îmi era rușine că sunt român și preot ortodox! Azi sunt vindecat de rușinea de a fi român, dar nevîndecat de rușinea de a fi preot ortodox. Ajutați-ne să ne redobîndim demnitatea; ajutați-ne să ne simțim în Biserica Ortodoxă Română ca în sînul celei mai dragi familii. Deliberați asupra problemelor esențiale și hotărîți cele necesare (...)

Reacțiile noastre întîrziate sunt adesea neplăcute și slugarnice. Un

comportament ambiguu va naște totdeauna ambiguitate. Dar ar fi de preferat - în perspectiva Fericirilor Creștine - să fim disprețuiți pentru defectele pe care le avem, decît să fim apreciați pentru calități inexistente! Aștepta Judecata de Apoi ca apele tulburi ale vieților noastre să se limpezească, mi se pare un fals mod de rezolvare a crizei morale. Fiecare om din societatea românească a încercat propria lui soluție de supraviețuire în regimul totalitar. În ce măsură a întreținut răul și nenorocirea sau a încercat să le înlăture, rămîne de văzut și de constatat. Personal consider că dosarele ierarhilor și preoților ar trebui cercetate fie de o comisie specială, fie puse la îndemîna opiniei publice. Dacă nu vom accepta o pedeapsă bine meritată, cum vom putea urma pilda Mîntuitorului, de a îndura cu seninătate și blîndețe învinuirile nedrepte?! (...)

Prea Fericite Părinte Patriarh, v-am scris aceste rînduri pentru a nu mi mai fi rușine că sunt preot ortodox. Demonstrați-ne că înalta funcție de Prea Fericit, nu înseamnă nici nepăsare, nici izolare, față de profunza nefericire a acestui popor. Învățați-ne să oferim, nu doar să cerem!

Ajutați-ne să ne vindecăm de exprimări de genul acesta auzite de curînd din gura unui protopop: "Să nu dea Dumnezeu să coborîm noi din munți și să venim la București să ne facem salariile cum vrem". Să-mi fie cu iertare, dar în conjunctura istorică actuală o "mîneriadă" popească ne-ar înscrie într-adevăr în "cartea recordurilor"! Nu cred că preoții de la oraș, protopopii sau ierarhii se pot plînge că trăiesc la limita supraviețuirii, așa percum o fac mulți dintre preoții de la țară! Generos ar fi din partea noastră - în tranziția dificilă pe care o parcurge România - să renunțăm la cei 90.000 lei primiiți din partea Statului în favoarea șomerilor și a categoriilor defavorizate! Am dovedit astfel că suntem alături de poporul căruia îi datorăm pîinea cea de toate zilele; și probabil ni s-ar subția și nouă puțin obrazul, silueta și nu în ultimul rînd spiritul!

Cu firească supunere și omenească îndoială,

Pr. VIȘAN Tiberiu-Ioan
Podu Broșteni

BOLNIȚA DE LA MĂNĂSTIREA PASĂREA

Pe 2 martie, cu ocazia Sf. Liturghii oficiate de Părintele Mihai Caitar în capela Mănăstirii de maici Sf. Vincent de Paul (Bochum, Germania), s-a decis ca, la fiecare slujba, să se facă o chetă în favoarea unei comunități din țară "pentru a nu se simți abandonată în nevoie inerente aduse de reforma economică de salvare a României", ne scrie ing. Eugen Constandache, informîndu-ne, în numele comunității, că ajutoarele celor din Bochum vor fi trimise Bolniței de pe lângă Mănăstirea Pasărea, comuna Brănești (îngă București).

"Această unitate de alinare a suferințelor funcționează din 1992, condusă de maicile Mina și Pavelinda, care, prin eforturile lor proprii, au construit-o între 1990-1992. Terenul : o fostă groapă de gunoi. Fondurile : economiile celor două maici într-o viață întreagă.

Bolnița adăpostește la ora actuală 30 de bătrîne nevoiașe, cele mai multe greu bolnave, necesitînd îngrijiri permanente. Personalul care slujește zi și noapte la alinarea

suferinței este alcătuit din patru maici (Mina, Pavelinda, Inocenția și Matea - soră medic) și din șase surori, viitoare măicuțe, dintre care două sunt studente la medicină. Mijloacele zilnice necesare (hrană, căldură, medicamente, îmbrăcăminte, curent electric etc) provin din pensiile a trei maici pensionare și din daniile credincioșilor care vizitează Bolnița.

Stareța Mănăstirii Pasărea, Lucia Dumbrava, nu doar că n-a întins un pahar de lapte vreunei bolnave, dar se luptă din răsputeri să le împărștie pe la diferite zile, în scopul de a acapara construcția pentru a o transforma într-un hotel, producător de venituri... Patriarhia nu ocrotește nici ea Bolnița, susținînd pretențiile stareței". Sperînd că hotărîrea celor de la Bochum va găsi ecou și în alte comunități din exil, care să ocrotească astfel cîte o comunitate în nevoie.

Pentru informații suplimentare preot Mihai Caitar : 251/511462
48143 Aegidiiestr. 11 Münster,
Germania.

Al IV-lea Conciliu Provincial al Bisericii Române Unite cu Roma s-a deschis la Blaj, în 17 martie, printr-o liturghie solemnă în capitala metropolitană, Sfânta Treime, celebrată de I.P.S. mitropolit Lucian Mureșan, împreună cu 8 episcopi și peste o sută de preoți. Catedrala metropolitană s-a dovedit neîncăpătoare pentru marele număr de credincioși.

Prima sesiune a acestui Conciliu Provincial a durat 5 zile, de la 17 la 21 martie. Sesiunile 2, 3 și 4 vor avea loc în anii 1998, 1999 și 2000, încheindu-se astfel al sfârșitul mileniului doi și începutul mileniului trei.

Se numește Conciliul al 4-lea pentru că Ucraina de la Unirea religioasă a românilor ardeleni cu Roma, în 1700, n-au mai avut loc decât trei concilii - în 1872, 1882 și 1900. Era necesară ținerea unui nou conciliu datorită marilor evenimente petrecute de la 1900 încoace. Două războaie mondiale, instalarea în România a regimului comunist, care a desființat Biserica Unită și numai acum a ieșit din catacombe. Distrusă din punct de vedere organizatoric, al cadrelor, pierderea întregii sale ierarhii în închisoare și a personalităților ei mai de seamă, s-a impus o nouă organizare, sub o nouă ierarhie, cu măsuri valabile atât pentru prezent cât și pentru viitor.

Există trei feluri de concilii : ecumenice, care privesc întreaga biserică universală, de exemplu cel de la Niceea din 325 sau Vatican II, din 1963; concilii provinciale, care privesc o provincie metropolitană, cu episcopiile aferente, cum e cel ținut recent la Blaj, și concilii sau sinoade diecezane, ale unei episcopii.

La Conciliul al 4-lea din 17 martie la Blaj au fost prezente personalități din țară și străinătate. Între aceștia : Cardinalul Achile Silvestrini, Prefectul Congregației pentru Bisericile orientale, Nunțul Apostolic I.P.S. Ianusz Bolonek de la București, I.P.S. John Michael Botean, episcop greco-catolic din Canton (SUA) Rectorul Colegiului Pontifical "Pio Romeno" de la Roma, P. Olivier Raquez, I.P.S. Ioan Robu, Arhiepiscop și Mitropolit romano-catolic de la București, Mgr. Gheorghe Surdu, rectorul Misiunii Române Unite de al Paris, d. Gheorghe Angelescu, Ministru, Secretar de Stat la Departamentul Cultelor, Anania Gîrbovean, Prefect de Alba, Simion Băcilă, primarul Blajului, Alexandru Cistelean, redactor al revistei "Vatra" de la Tîrgu Mureș, alte multe oficialități, superiori de ordine călugărești. Președintele Emil Constantinescu a trimis un mesaj foarte călduros.

Încadrat în linia tradițională a conciliilor anterioare, actualul conciliu a ținut cont și de hotărârile Consiliului Vatican II, dezbătînd și explicitînd doctrina creștină, insistîndu-se asupra credinței ca virtute de temelie. S-au abordat probleme de cult, liturghie, mai ales de catehizare a tinerelor generații, s-a pus accentul pe formarea preoților, care trebuie să fie adevărați apostoli, căci țara noastră a fost în mare parte ateizată de regimul comunist. S-au discutat măsuri disciplinare pentru ridicarea moralității atât a credincioșilor cât și a preoților, chemați să dea exemplu enoriașilor.

Această prima sesiune s-a încheiat cu o liturghie solemnă invocînd Duhul Sfînt să lumineze calea spre viitor a Bisericii Române Unite cu Roma pentru a întîmpina mileniul al III-lea care ne calcă în prag.

Silviu Poenaru, care a contribuit la evoluția neurologiei franceze, s-a născut în 1933, la Ocna-Dejului. După doctoratul în medicină la București, în 1957, urmat de diplome de specialitate în endocrinologie (1961), neurologie (1965), doctorat în științe (1969), - conturînd deja interesul multidisciplinar care îi va marca demersul științific - doctorul Poenaru se instalează definitiv în Franța, profitînd de o bursă de specializare la Strasbourg. Din 1971 devine responsabilul unității de Explorări Funcționale a Sistemului Nervos la CHU Cochin Port Royal, iar din 1976, directorul învățămîntului de neurologie la Facultatea de Medicină Cochin Port Royal, fiind promotorul în Franța al Neuroendocrinologiei, atât în domeniul învățămîntului cât și în cel al cercetării. Membru a cca 10 societăți medicale, printre care al Academiei de Științe din New York, autor și coautor a peste 100 de studii - în domeniile cele mai variate ale fiziologiei și patogenei - tetanie, efectele extra auditive ale zgomotului urban, explorarea somnului, etc - originalitate sa a fost articularea cercetării fundamentale și aplicate cu o formație multidirecțională. Temele alese pentru "Zilele de informație asupra eticii medico-biologice", cu ocazia celui de al doilea colocviu medical franco-român pe care l-a organizat la Paris, abundă în acest sens, făcînd să apară în complementaritate aspectele tehnice, juridice, deontologice, etice și spirituale ale practicii medicale.

Doctorul Sylvain Poenaru a creat o școală de cercetare și gîndire originală și imaginativă care se perpetuează în Franța și în străinătate. Comunicativitatea pasiunii sale pentru cercetare era însoțită, într-o epocă în care specializarea excesivă mutilează spiritul și sărăcește intuiția, de un spirit enciclopedic. Această deschidere, capacitatea de a se uimi, credința, îl făceau să păstreze integral misterele lumii dînd densitate și semnificație cotidianului, din care a făcut o problemă de meditație. Credința l-a ajutat să aibă o viziune globală, să judece nu aparența lucrurilor, ci implicațiile și relațiile lor complexe, în care erau incluse toate aspectele existenței și care suscitau în el întrebări și deplasau certitudinile.

Elimina cu ironie futilitățile, pentru a nu lăsa nimic din ceea ce era esențial la voia întîmplării, rigoarea sa științifică nefiind egalată decât de onestitatea intelectuală. Dar perfecționismul, și extraordinara investiție în promovarea elevilor săi, devotamentul față de pacienți, energia manifestată în toate actele vieții sale, erau însoțite totdeauna de umor, anecdote, istorii amuzante și spirituale, fapte trăite expuse cu talent, pentru că, exigența sa coexistă și se nutrește din cuprinderea sa spirituală. Un punct central al conversațiilor sale era România natală, marii medici neurologi români, folclorul ei

muzical, Panait Istrati, poezii și pictorii, nefericirile abătute asupra ei. Iată ce scria, cu ocazia morții sale, un prieten din țară : "Doamne cit am putut rîde în anii tinereții noastre din care parcă nu mi-au rămas decât gotile și duhul spuselor tale, o împerechere autohtonă între Till Eulenspiegel și Don Quichote. În calendarul sufletului meu Sfîntul Sylvain rămîne cel mai bun și mai vesel dintre sfinți, aducătorul de senin și bucurii. Ai plecat primul (totdeauna harnic !) sus-sus de tot, lîngă hora îngerilor, printre stele..."

Doctorul Poenaru a dat Franței 28 de ani de viață dovedind perseverență în toate activitățile : medicale, didactice, științifice, literare și sociale. Timp de 25 de ani a activat în cadrul și apoi la conducerea Academiei Devotamentului Național (ADN), de mare tradiție în Franța (înființată în 1907), a întărit și lărgit coeziunea ei creînd, în iunie 1990, o secție la București pentru a asocia la practica altruismului elitele românești.

Însărcinat de Facultatea de medicină de la Paris, după decembrie 1989, să elaboreze proiecte de ajutor și colaborare cu Facultatea de medicină de la București, a desfășurat o activitate de ajutorare materială și documentară, de specializare a tinerilor medici români în Franța, a organizat reuniuni, simpozioane și congrese științifice medicale franco-române de interes reciproc. Fiindcă s-a nutrit și a nutrit două culturi, a introdus în România informatizarea învățămîntului și cercetării la Institutul de Medicină și Farmacie din București, a contribuit la ameliorarea documentației didactice și științifice, la dezvoltarea și multiplicarea specializărilor. Pe patul de spital a organizat în cele mai mici detalii vizita la București a Președintelui Universității Paris V și a pregătit stagiul bucureștean din vara acestui an, la care nu avea să mai participe. Om de convingere și datorie, el și-a manifestat grija pentru prietenii români pînă la ultima suflare.

Cercetător plin de entuziasm, intrigat de fenomenologia cunoașterii, de tainele lumii, talentat și atent, luptător pentru principii, adevăr, pentru prieteni, optimist, dornic să ajute, să mute munții din loc, să-și asume responsabilități, cald și curajos, așa a rămas doctorul Poenaru în sufletele celor care l-au cunoscut.

Încheiem aceste rînduri care acoperă cu dificultate o personalitate atât de proteiformă cu un fragment semnat de Val Rocas, pseudonimul de poet al doctorului Poenaru ("maître ès arts de nos Facultés qui ne sont pas cartésiennes que de nom!", cum îl caracteriza un prieten francez): "...Je me demande :/ Pourquoi personne n'a eu l'idée/ N'a pas voulu, ni désiré/ D'être orage, hiver, printemps/ Brouillard, Iceberg ou même beau/ Temps / Nature quoi..."

A.C.

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DIN PARIS

9 bis Jean de Beauvais 75005 Paris Tel. 43 54 67 47

24 aprilie 1997, Joia Mare, 9,30 - Ceurile și Vecernia; orele 11 Liturgia Sf. Vasile cel Mare; orele 18,00 Denia, cu citirea celor 12 Evanghelii și scoaterea Sf. Cruci în mijlocul bisericii

25 aprilie 1996, Vinerea Mare, (Post negru) orele 8,30 Ceurile împărătești; orele 11,00 Scoaterea Sf. Epitaf în mijlocul bisericii și slujba Sf. Maslu, cu rugăciuni pentru cei vii. La orele 18, 00 - Prohodul Domnului, cîntat de popor, cu ocolirea bisericii și trecerea pe sub Sf. Epitaf.

26 aprilie, Simbăta Mare la orele 9, Utrenia; la orele 10,40 Ceurile; la orele 11, 00 Liturgia Sf. Vasile cel Mare; la orele 21, 00 Citirea de către enoriași a Faptelor Apostolilor. La orele 23 (ora 12 noaptea în țară) : Utrenia Învierii, Ceurile și Sf. Liturgie

Duminică, 14 aprilie . Ziua Învierii, la orele 18,00 Vecernia (a doua Înviere).

(Enoriașii se pot mărturisi înainte și după fiecare denie)

Asociația Femeilor Ortodoxe Române dorește tuturor credincioșilor să petreacă Sfintele Sărbători ale Paștelui cu sănătate, voie bună și împlinire sufletească.

Conform tradiției, la sfîrșitul Sfintei Slujbe a Învierii, doamnele ortodoxe vor distribui pachete cu ouă și cozonac.

Spre a putea împărtăși bucuria Paștelui cu cei de acasă, doamna vice-președintă a Asociației va pleca în curînd în România, unde va aduce ajutorul nostru bătrînilor nevoiași și copiilor bolnavi.

Dumnezeu să ne ajute! Christos a Înviat!

CASA ROMANEASCA

120 bis, rue Haxo, 75019 Paris
(Metro Télégraphe sau Porte de Lilas)

Simbătă, 3 mai, 1997, orele 17, va avea loc conferința dlui Petre GURAN: "La société et le Saint : fonction de la sainteté dans la chrétienté orientale".

Simbătă, 10 mai 1997, la orele 17, caseta video : *Dialog Petre TUȚEA și Emil CIORAN*. Moderator Gabriel Liiceanu

Mulțumim celor care au continuat să răspunda apelului nostru (v. Lupta nr. 246, p. 8) susținînd Association pour la Fondation Mémorial Sighet : Mihai Basarab Brancovan, Adrian Oprescu, Olga Kogălniceanu, Șerban Demetriu.

Trimiteți contribuția dvstră "à l'ordre de AFMS", pe adresa Luptei - 125 Bureaux de la Colline, 92213 St. Cloud

Ileana MATASE, născută CORTEZ la Iași (29 mai 1919) a adormit în nădejdea învierii și a vieții celei ce va să fie, Duminică 30 martie 1997, la Paris. Fostă profesoară și documentaristă la Biblioteca Academiei din București, era cunoscută în exil pentru virtuțile sale creștinești, apărătoare a bisericii, limbii, culturii și neamului românesc, îndrăgită și prețuită, Ileana ne lipsește. Suntem alături de Dan Mercureanu, fiul ei.

Aurora și Cicerone Ionițoiu
Doina și Valentin Ivanov

MISIUNEA CATOLICĂ ROMÂNĂ DIN PARIS

38 rue Ribéra 75016 Paris tél. 45 27 22 59

24 aprilie 1997, Joia Mare, Amintirea Cinei celei de Taină și înființarea preoției Legii celei Noi. La orele 18,45 Slujba celor 12 Evanghelii ale Patimilor Mintuitorului.

25 aprilie 1997, Vinerea Mare, (Post negru) La orele 18,45 Prohodul Domnului Nostru Isus Cristos, urmat de înconjurarea Capelei, cu Crucea, Epitaful Însmormintării și luminări aprinse.

26 aprilie, Simbăta Mare. Isus este în mormînt. La orele 22 Slujba Învierii, în fața Capelei, urmată de Sfinta Liturgie de Paș. La sfîrșit, intrunire sărbătorească în sala Misiunii.

Duminică, 27 aprilie - Luminata zi a Învierii Domnului. La orele 11,00 Liturgia solemnă, celebrată de un sobor de preoți și diacon, cu participarea coralei parohiei, condusă de dirijorul Trajan Popesco.

DECESE Emil Ghilezan, la Roma. Fost Subsecretar de stat la Ministerul Finanțelor în guvernele Sănătescu și Rădescu în anii 1944 și 1945, președinte de onoare al PNȚCD, el a fost nevoit să-și trăiască cea mai mare parte a vieții în exil.

Dorel Livianu, la New York. Ileana Mătase și Gheorghe Amărăscu, fost deținut politic, la Paris. Elisabeth Feyns la Washington.

Clasicistul și eseistul Petre Creția; poetul Gheorghe Tomozei; grafician și caricaturist Gheorghe Chiriac; scriitorul Ioanichie Olteanu; Ion Ilariu Patraulea; Ion Vâlcu; Angela Tătăranu; prof. dr. Ioan Istrate; Gherasim Ilu Baru; Nadia Chistruga; ing. Toma Anghelache; Valentin Negrilă; Ani Cartianu (Vicol); Ionel Ciacîru; ing. Petre Guță; Teodor Dumitrescu; prof. univ. dr. Silvia Iancu; Grigore Filip Lupu; Costel Vărzaru; Theodora Mogoșanu; ing. Gheorghe Sturzeanu; gen lt. (r) Constantin Drăghici; farm. Mircea Achiarliu; Mioara Stifer; Teodor Toma Tibulca; Irina Stegaru; prof. Mircea Milan Popovici; Mihai Adrian Russu; Cristina Mihăilescu; Maria Coseta; Alexandru Miculescu; Alexandra Constantinescu; Maria Ciofu; ing. Petre Crișu Guță; av. Anton Ursu; Virginia Petrescu (Macarei) Georgina Petcu; Mihai Ionescu; Angelo Cristian Mihăilescu; ing. Sabin Irimie; Maria Bălașa Dumitru (Predeleanu); Gabriel Neașu; ing. Dorel Georgescu; prof. univ. dr. Ovidiu Grasu; Gavrilă Mureșean; Peter Șurloiu; Georgeta Tomescu; Ștefan Arghirescu; Ciprian Dobrovicescu; prof. Vasile Mercaș; Mya Ciofu (Netta); Ion I. Ciacîru; Lelia Domnița Georgescu; dr. Gheorghe Ungureanu; Gică Păunescu; Alexandru Mărcuș; col (r) Radu Petrică; dr. Victor Florea; senator Eugen Mailat; Nicolae Gherbanovschi; ing. col (r) Florin Emil Pleșoiu; dr. doc. Ana Hulea; Mendel Iser; George Stoescu; cronicar sportiv Romeo Vilara; col (r) Dumitru Ianuli; Vasile Cofiță; Leonida Greabu; Georgeta Deftu; Elvira Maria Radu; Ioan Devarsi; Ana Dusescu; conf. univ. dr. Ioan Istrate; Mihai Virgil Cataavra; Ion Papuc; Sava Buruiiană; Dorina Bujini; ing. Margareta Stoescu (Păunescu); Dan Jugănar; prof. dr. Valeriu Dinu; col (r) Valentin Mănăstireanu; ; Mihai Antonescu; Maria Căpraru; Bogdan Manolescu-Cioc; Tatiana Simion; ing. Virgil Brăteanu; Adrian Frunză; ing. Iulian Arhire; Octavia Tașcă; Dan Jugănar; Teodora Manole; ing. Ovidiu Victor Popescu; Andrei Pop; Nicolae Chiriac; cercetătoarea Doina Graur; Vasile Spirescu; dr. Gheorghe Georgescu; Elena Panaitescu; ec. Teodor Postolache; Justin Mihăilescu; Petre Moșe; Petrică Tiribaș; Aristița Jana Munteanu; prof. Gheorghe Tomovici; Elena Moțoc.

NATURALIZARI "Journal Officiel", 8 și 19 aprilie 1996, publică numele următoarelor persoane născute în România, care au obținut naturalizarea franceză: Adrian Botezatu, născut la Tecuci; Paula Corina Garboni, născută la Tîrgu Jiu; Șerban Popescu, născut la București; Ioan Bunaciu, născut la Gurba; Aurelia Bunaciu (n. Stoichescu), născută la Boldur; Manuela Roxana Carabulea, născută la Azuga; Tudorel Dobrilă, născut la Victoria; Alexandru Dobrilă, născut la Victoria; Alin Dobrilă, născut la Făgăraș; Mihaela Dobrilă (n. Robescu), născută la Victoria; Cristinel Manolache, născut la Sascul; Victor Teodorescu, născut la Becicherecul Mic; Lucica Teodorescu (n. Constantin), născută la Pesac; Cătălina Cristina Vlad (n. Polifron), născută la București; Cristina Voinov (n. Gafițanu), născută la București; Grigore Marian Voinov, născut la București; Bogdan Voinov, născut la București; Daniela Maria Zsoldos, născută la Buda Palanga; Alexandru Ștefan Zsoldos, născut la Arad; Isabella Zsoldos, născută la București; Alexandru Ștefan Zsoldos, născut la București.

En Francs Français:

FRANCE FRF 250
EUROPE FRF 300En d'autres monnaies, le tarif est majoré des frais bancaires d'encaissement comme suit.
DEM.100 - CHF 90 - GBP 35

Par avion :

AMERIQUE AMERIQUE DU NORD FRF350
ISRAEL
AMERIQUE DU SUD
ASIE FRF 450
AUSTRALIE

USA 60 ou équivalent

USA 70 ou équivalent

125 Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud-France

Tel. (33-1) 41120370 Telefax (33-1) 46 02 14 37 - Tlx 270152 F

Commission Paritaire N° 65481 - CCP. : 11 341 71 A Paris

SI L'OTAN DOIT S'ETENDRE, LA ROUMANIE DOIT EN FAIRE PARTIE

Article de William Pfaff

publié dans le "International Herald Tribune" du 11 Avril 1997

Paris - L'élargissement de l'OTAN est l'une de ces décisions politiques faites par Washington, qui écrase tout sur son chemin - à l'exception, probablement, du Congrès des Etats-Unis lorsque le temps viendra pour qu'il soit confronté aux engagements militaires et aux coûts que cela entraîne. Etant donné que cette politique ne pourra pas être arrêtée, on doit s'inspirer de Shakespeare, et rechercher comment, de cet inconvénient, tirer la fleur d'un avantage.

Si l'OTAN doit s'étendre, il n'y a pas de sens de ne pas utiliser cette expansion pour renforcer la sécurité dans la région qui en a le plus besoin, les Balkans. Cela nous donnerait, pour le moins, un résultat positif pour ce qui est en train de se faire.

Les résultats négatifs ont déjà commencé à arriver. L'accord signé le 2 Avril par Boris Eltsin pour la Russie avec Alexandre Lukashenko, président de la Biélorussie, d'intégrer la Biélorussie plus fortement à la Russie, est une des réactions suscitées par l'élargissement de l'OTAN. La Biélorussie faisait anciennement partie de l'Union Soviétique.

M. Lukashenko est aussi dictatorial que les circonstances le lui permettent, en muselant la presse et en arrêtant les opposants, de sorte que ce pas vers la réunion indigne à la fois les libéraux de Moscou et les nationalistes en Biélorussie.

Ceux auxquels cela convient sont les Russes qui veulent rassembler à nouveau une partie, sinon la totalité de l'Union Soviétique pour défier l'Occident. Pour eux, l'expansion de l'OTAN constitue un acte d'agression.

Cependant pour face face à la Russie, l'expansion telle qu'elle est conçue maintenant est étonnamment timide. Elle inclurait des pays qui sont déjà en sécurité et qui ont réalisé des succès dans leur politique de transition économique: la Pologne, la République Tchèque et la Hongrie. Elle laisse en dehors les pays qui sont faibles et vulnérables.

Suivant les prévisions actuelles, les

Pays Baltes, l'Ukraine, la Moldavie, la Bulgarie, la Slovaquie et la Roumanie, seront laissés en dehors.

Washington comprend qu'intégrer les Pays Baltes à l'OTAN actuellement serait une provocation. L'Ukraine et la Moldavie sont des associés de Moscou à l'intérieur de la Communauté des Etats Indépendants. La Bulgarie est dans un chaos interne beaucoup trop profond pour faire un pas aussi important, même si elle voulait rejoindre l'OTAN. La Slovaquie doit encore démontrer politiquement qu'elle mérite de faire partie de la communauté de l'OTAN.

Cela laisse la Roumanie. Et la Roumanie est très importante. Si elle est laissée en dehors de la première vague d'expansion et que la Hongrie est incluse (à l'OTAN), un grand danger peut être causé à l'une des réalisations politiques effectives de ces derniers mois, une stabilisation dans le Sud-Est européen due à la réconciliation entre deux anciens rivaux, la Roumanie balkanique et la Hongrie centre-européenne.

L'antagonisme entre elles est dû à l'existence au centre de la Roumanie, en Transylvanie, d'une large et relativement prospère minorité ethnique hongroise de plus de 1,6 millions de personnes.

Les Hongrois de Transylvanie ont dominé la région à partir du 5ème* siècle sous l'influence politique rivale des Turques et de l'Autriche, et à partir du 18ème siècle ils ont fait de la Transylvanie l'un des centres les plus brillants de la civilisation hongroise, quoiqu'ils tenaient en même temps la population roumaine en servitude et supprimaient l'église orthodoxe des paysans roumains.

Lorsque l'empire ottoman s'est affaibli, l'influence autrichienne s'est accrue, la Transylvanie est tombée sous le contrôle complet de l'Autriche au 19ème siècle.

Les paysans roumains ont été émancipés. Après la première guerre mondiale, lorsque l'Autriche-Hongrie s'est

* 9ème et non pas 5ème siècle (n.r.)

Suite page II

PLAIDOYER POUR L'EXPANSION DE L'ALLIANCE ATLANTIQUE VERS L'EST

par Flora Lewis

publié dans l'International Herald Tribune du 18/04/97

Norfolk, Virginia - Le débat sur l'avenir de l'OTAN ne fait que commencer en Amérique, nonobstant les longues et croissantes controverses parmi les responsables de la politique étrangère et les différents alliés. Une conférence à Norfolk, financée par Old Dominion University et par le quartier général de l'Alliance Atlantique, ont donné un avant goût des sujets auxquels il faudra faire face lorsque le débat sera transféré sur la ratification d'un traité révisé pour admettre de nouveaux membres. Ce ne sera pas facile.

A cause de sa composition, la plupart des personnes étaient favorables aussi bien à l'expansion de l'OTAN qu'au maintien d'une structure forte et intégrée. Les opposants déterminés n'ont pas participé. Même l'Ambassadeur russe aux Etats-Unis, l'astucieux Yuli Vorontsov a été bien plus modéré dans ses critiques que les bruits menaçants qui viennent régulièrement de Moscou, quoiqu'il ait affirmé que l'Alliance était appelée à perdre de son objet et à disparaître, puisque les guerres d'agression pour conquérir des territoires sont dépassées à l'âge de la globalisation économique.

Il a admis que l'Union Soviétique avait donné des ordres à ses armées massives de chars, basées la plupart du temps en Allemagne de l'Est, de rouler automatiquement vers l'Ouest en cas d'attaques nucléaires contre l'Union Soviétique. Moscou estimait que cela constituerait une arme de dissuasion car l'Occident n'emploierait pas des armes atomiques contre l'Allemagne de l'Est. La réalité toutefois a changé et les menaces contre la sécurité du monde sont de nature différente. La Russie et l'Occident devraient les résoudre ensemble, a déclaré Mr. Vorontsov, ajoutant que la Russie refuserait certainement de rejoindre l'OTAN si elle y était invitée.

Il est clair maintenant que l'Alliance va offrir l'élargissement à de nouveaux

Suite page II

membres lors de sa réunion de Madrid en Juillet, vraisemblablement seulement à la Pologne, à la Hongrie, et à la république tchèque, nonobstant les pressions de la France pour que la Roumanie soit admise, et celles de l'Italie pour que soit admise la Slovaquie. Chacun de ces pays négociera par la suite les détails, avant que les 16 membres de l'Alliance actuelle soient invités à ratifier cette décision. C'est à ce moment que cela deviendra le problème majeur de politique interne, spécialement aux Etats-Unis.

Les conditions de l'accord parallèle spécial, actuellement en discussion avec la Russie et qui donne lieu à des négociations finales très intenses, sera un facteur important. Il est déjà évident que les critics américains vont se faire entendre de manière substantielle des deux côtés, certains estiment que trop de concessions auront été faites aux Russes, d'autres que les besoins de ces derniers n'ont pas été suffisamment pris en compte.

Zbigniew Brzezinski, le conseiller national de sécurité du président Jimmy Carter a mis en garde, qu'afin de pouvoir passer l'examen aux Etats-Unis, l'accord devra respecter " la ligne délicate qui sépare les accommodements des concessions".

Le coût, la crainte que l'OTAN va se diluer dans l'inefficacité, la crainte que les alliés ouest-européens qui sont préoccupés de réduire leurs forces militaires laisseront une part trop importante du nouveau poids aux Etats-Unis, la crainte que les Etats-Unis devront maintenant être prêts à une guerre pour Budapest, comme ils l'ont été pour défendre Berlin, constitueront également des sujets prédominants.

L'inconvénient, c'est que le public n'a entendu que les possibilités négatives et aucunes des raisons positives en faveur de l'expansion. Le président Bill Clinton devra mener ce débat et le faire vite, estime M.Brzezinski, s'il ne veut pas risquer de le voir s'engouffrer dans le penchant américain des réticences à prendre des responsabilités à l'étranger.

Jusqu'à présent les arguments les plus bruyants ont été contre l'admission de nouveaux membres à l'Est, quoique ils aient été contradictoires. Certains disent que cela est dangereux, car cela peut affaiblir les démocrates russes, ou parce que cela offrirait une protection aux pays les plus sûrs et non pas aux pays Baltes et à l'Ukraine qui sont considérés comme ayant le plus de risques.

Certains disent que cela va diluer la capacité de l'Alliance à s'organiser contre un ennemi commun, quoique cet

ennemi se soit effondré ou qu'il n'ait plus de raisons de maintenir une alliance forte. Les réponses ont été défensives et n'ont pas réussi à expliquer les avantages, que je considère réels et vitaux.

Le nouvel ennemi de l'OTAN, c'est l'instabilité et l'Alliance constitue un support puissant en faveur des régimes démocratiques incertains. Son insistance pour que l'armée soit contrôlée par les civils est efficace, comme cela a été prouvé en Espagne, et sa nouvelle exigence de régler les conflits frontaliers avec les voisins constitue une formidable barrière contre la résurgence des conflits historiques. Il est dommage que cette condition n'ait pas été imposée à la Grèce et à la Turquie, au début de l'Alliance. L'Ambassadeur de Pologne aux Etats-Unis, Jerzy Kozminski, a donné succinctement les raisons de base pour lesquelles son pays veut rejoindre aussi bien l'OTAN que l'Union Européenne dans l'ordre des priorités. Elles sont valables pour les membres existants et démontrent à quel point l'affirmation selon laquelle M. Clinton n'aurait décidé l'expansion qu'afin de plaire aux lobbys politiques ethniques avant sa réélection, est follement triviale.

Les raisons: (1) Etre fermement encré dans le club des économies de marché des démocraties occidentales. (2) Aider à la consolidation des réformes internes. (3) Remplir le vide de sécurité en Europe de l'Est. (4) Aider à établir des relations pacifiques à l'intérieur de la région, comme l'Alliance l'a fait en Europe Occidentale.

Quant aux craintes d'être entraîné dans des guerres lointaines, il faut souligner que les Etats-Unis ont envoyé des troupes dans des pays étrangers qui ont combattu aussi bien à grande échelle qu'à une échelle réduite, de nombreuses fois depuis la deuxième guerre mondiale, mais qu'il n'a jamais été nécessaire de se battre pour défendre un allié de l'OTAN. L'Alliance fonctionne efficacement pour décourager l'agression.

Et cela constitue la réponse majeure pour laquelle il est toujours nécessaire de conserver l'OTAN. A deux reprises pendant ce siècle, l'Europe est entrée en guerre sans savoir ce que ferait l'Amérique. Avec l'OTAN, elle le sait avec certitude, et aucun pays n'a commencé une guerre contre un de ses membres.

L'histoire n'est pas une fatalité, mais l'histoire européenne nous a apporté trop de tragédies pour prendre le risque de glisser à nouveau vers d'anciennes voies. Le président Clinton doit expliquer clairement ce qu'il y a à gagner dans une expansion régionale, et ce qui serait perdu sans cela.

effondrée, ces paysans roumains majoritaires ont demandé l'union de la Transylvanie avec la Roumanie elle-même, qui était devenue totalement indépendante à partir de 1878. Les avoirs des Hongrois ont été expropriés et une politique culturelle de roumanisation a été installée.

Le communisme a supprimé la rivalité roumano-hongroise, mais à partir de 1989, elle a repris ses revendications dans les deux nations. Toutefois, maintenant, pour la première fois, les gouvernements qui existent aussi bien à Bucarest qu'à Budapest, ont compris qu'il faut faire la paix au sujet de la Transylvanie.

Sous le Président Emile Constantinescu, élu l'année dernière, un effort énorme a été entrepris non seulement pour mettre en place des réformes économiques attendues depuis très longtemps en Roumanie, mais pour mettre sur de nouvelles bases les relations roumano-hongroises. Le changement à l'intérieur du pays a été profond, avec les Hongrois de Transylvanie qui font actuellement partie de la coalition gouvernementale.

Le gouvernement hongrois lui-même dit actuellement que si la Roumanie n'est pas admise à l'OTAN en même temps que la Hongrie, la nouvelle situation sera sous-minée. La coalition gouvernementale de Bucarest pourrait tomber. Les nationalistes en Hongrie qui s'opposent au traité à cause des concessions faites à la Roumanie, seraient renforcés. La coopération roumano-hongroise pourrait alors être détruite par un futur gouvernement hongrois.

Cela a également des répercussions en Slovaquie, où les revendications nationalistes pour le compte des minorités slovaques de l'étranger ont des effets destructifs sur les relations régionales et sabotent l'autorité gouvernementale. Les Slovaques considèrent que les anciens gouvernements communistes de Roumanie étaient des alliés sur le problème ethnique.

L'incidence de la tolérance et du réalisme dans le domaine ethnique et dans celui des conflits historiques n'est pas très grande dans cette région, ainsi que l'a pleinement démontré la guerre de Yougoslavie. L'avancée positive dans les relations roumano-hongroises est de ce fait extrêmement importante.

Le fait d'inclure la Roumanie et la Hongrie dans la première vague de l'expansion de l'OTAN peut confirmer et étendre l'influence du réalisme politique dans un domaine où cela est hautement nécessaire.